

Роза Попова и Маня Икономова нѣматъ само заслугитѣ на добри артистки-художнички. Ние трѣбва да имъ бждемъ признателни и за тѣхната културно-театрелна дейность. Въ онази епоха, когато срѣдната публика едва подозираше имената на модернитѣ драматурзи, когато трѣбваше не само да се създаватъ мѣчно постижими художествени образи, но и самата публика да се приучва къмъ вкусоветѣ на новото време — Роза и Маня съ рѣдкъ идеализъмъ поеа своя артистиченъ дългъ: да придвижатъ българския театъръ напредъ, да бждатъ учителки на младитѣ артисти и естетични възпитателки на широката театрална публика. Такива бѣха и нѣкои отъ артиститѣ на държавния театъръ, но заслугата на днешнитѣ юбилярки се превръща въ подвигъ, когато спомнимъ при какви тежки неблагоприятни условия сж били принудени да работятъ години по редъ, цѣль животъ.

Надарени съ голѣъ талантъ, тѣ се предадоха въ служене на изкуството съ беззаветенъ идеализъмъ. *Кариеризъмъ* въ театралното поприще — тоя червей, който разяжда сърцето на артиста — е билъ чуждъ на тѣхния животъ. Какви високо схващане за призванието на артиста е имала Маня Икономова, се вижда отъ следната страничка изъ нейния дневникъ:

София, августъ 1902 год.

Съ трепетъ, който дохожда до страхъ, азъ стѣпвамъ на сцената. Наистина много пѣти, *като учителка въ Тулча, играхъ като любителка, но . . . тогава бѣхъ любителка. Всичко ми се прощаваше.* Сега работата е друга. Азъ дрѣзнахъ да прекрача прага на свѣтия олтаръ на изкуството, не като любителка вече, а като жрица . . . Тая моя дързостъ ме кара да треперя. Въпроса: достойна ли съмъ азъ? — не ме оставя. Това става съ мене, защото *считамъ изкуството за нѣщо като религия. То не е занаятъ. Трѣбва да се отречемъ отъ себе си за него. . .* Способна ли съмъ азъ да сторя това? . . . Ами ако бжда бремене върху плещитѣ на слабото у насъ изкуство! Тайно, нейде дълбоко въ душата